

ประกาศวิธีนับเวลาในราชการ

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ประชาธิปก พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้า ๆ ให้
ประกาศทราบทั่วกันว่า วิธีนับเวลาในราชการอันได้ประกาศ
ไว้ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๔๖๐
พร้อมด้วยพระบรมราชาธิเบศรนั้น มีระเบียบนับเวลาเป็นรอบ
๑๒ นาฬิกา ตั้งแต่เที่ยงคืนล่วงแล้วถึงเที่ยงวันรอบหนึ่ง
ตั้งแต่เที่ยงวันล่วงแล้วไปบรรจบเที่ยงคืนอีกรอบหนึ่ง เรียก
ว่าก่อนเที่ยงและหลังเที่ยง มาภายหลังได้พระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้ใช้วิธีนับเวลารอบ ๒๔ นาฬิกา ตั้ง

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๔๗๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๔๕ หน้า ๗๖

แต่เที่ยงคืนล่วงแล้วไปบรรจบเที่ยงคืนขึ้นอีกวิธีหนึ่ง ใน
ราชการบางกระทรวงการ เช่นในราชการทหารบก ทหารเรือ
รถไฟ และไปรษณีย์ โทรเลข เป็นต้น เพราะการจดเวลา
อย่างหลังนี้สะดวกและไม่มีช่องจะผิดพลาด บัดนี้ทรงพระ
ราชดำริว่า วิธีการนับเวลารอบ ๒๔ นาฬิกา นั้น ก็เป็นที่
เข้าใจแก่ประชาชนส่วนมากอยู่แล้ว สมควรให้ใช้ในราชการ
ทั่วไปได้ เพื่อเป็นความสะดวกแก่ราชการ จึงทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้วิธีนับเวลารอบ ๒๔ นาฬิกาในกิจ
ราชการทั่วไป คือแต่เวลาเที่ยงคืนล่วงไปเรียกว่า ๐ นาฬิกา
กับเศษนาที จนถึง ๖๐ นาที เรียกว่า ๑ นาฬิกา และ
นับตั้งนั้นต่อไปตามลำดับจนบรรจบถึงเที่ยงคืนเป็น ๒๔ นาฬิกา
ส่วนในกิจการของประชาชน จะใช้วิธีนับเวลารอบ ๑๒
นาฬิกาอยู่ตามเดิมก็ได้ไม่ห้าม

อนึ่งทรงพระราชดำริว่า คำบอกกำหนดเวลาเป็นนาฬิกา
และคำบอกย่านระยะเวลาในรอบ ๖๐ นาทีนั้น ควรใช้คำ
ตัวงันจึงจะสะดวก เพราะฉะนั้น คำบอกย่านระยะเวลาให้
ใช้ว่า “ ชั่วโมง ” ไม่ใช่ “ ชั่วโมงนาฬิกา ” ตัวอย่างเช่น ตั้งแต่
เวลา ๘ นาฬิกา ไปจนถึง ๑๐ นาฬิกา นับเป็นระยะเวลา ๒ ชั่วโมง

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๔๗๑
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน